

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અમદાવાદ ખાતે ગુજરાતનો ઉચ્ચ ન્યાયાલય

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૨૦૨૩નો ૧૭૮૦૨

[૩૦/૦૪/૨૦૨૫ તારીખના ઓર્ડરની સ્પીકીંગ ટુ મિનિટ્સ માટે નોંધ પર

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન /૧૭૮૦૨/૨૦૨૩]

મંજૂરી અને સહિ માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રીમતી એમ. કે. ઠક્કર

=====

અહેવાલ આપવા માટે પસંદ કરાયેલ	હા.	ના.
	હા.	

વિજયગિરી શાંતિગિરી અપાર્ણથી

વિરુદ્ધ

ઇન્ડિયન રેયોન

ઉપસ્થિતિ:

અરજદાર (ઓ) નંબર ૧ માટે સુશ્રી નાલંદા ડી. આચાર્ય (૧૩૩૫૫)

પ્રતિવાદી (ઓ) નંબર ૧ માટે શ્રી વરુણ કે. પટેલ (૩૮૦૨)

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રીમતી એમ. કે. ઠક્કર

તારીખ:૦૮/૦૫/૨૦૨૫

મૌખિક ચુકાદો

૧. સ્પીકીંગ ટુ મિનિટ્સ માટેની નોંધમાં કરવામાં આવેલા દાવાઓને ધ્યાનમાં

લેતા, આથી તેને મંજૂરી આપવામાં આવી છે.

૨. પેરા નંબર ૮ માં ૩૦.૦૪.૨૦૨૫ ના ચુકાદામાં "ઉદ્ભવતા" શબ્દને બદલવામાં આવે અને તેને "ઉદ્ભવતા" તરીકે વાંચવામાં આવે.

૩. ક્રમમાં જરૂરી સુધારા કરવા અને તેની નવી રિટ બહાર પાડવા માટે નોંધણી કરો.બાકીનો ઓર્ડર અપરિવર્તિત રહેશે.

(એમ. કે. ઠક્કર, ન્યાયમૂર્તિ)

એમ.એમ. મિરઝા

અમદાવાદ ખાતે ગુજરાતનો ઉચ્ચ ન્યાયાલય
આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૨૦૨૩નો ૧૭૮૦૨

મંજૂરી અને સહિ માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રીમતી એમ. કે. ઠક્કર

=====

અહેવાલ આપવા માટે પસંદ કરાયેલ	હા.	ના.
	હા.	

વિજયગિરી શાંતિગિરી અપાર્ણથી

વિરુદ્ધ

ઇન્ડિયન રેયોન

ઉપસ્થિતિ:

અરજદાર (ઓ) નંબર ૧ માટે સુશ્રી નાલંદા ડી. આચાર્ય (૧૩૩૫૫)

પ્રતિવાદી (ઓ) નંબર ૧ માટે શ્રી વરુણ કે. પટેલ (૩૮૦૨)

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રીમતી એમ. કે. ઠક્કર

તારીખ: ૩૦/૦૪/૨૦૨૫

મૌખિક ચુકાદો

૧. રિટર્નેબલ રુલ તાત્કાલિક ધોરણે છે. વિદ્વાન વકીલ મિ. વરુણ પટેલે સામેવાળા તરફથી રુલની બજવણી સ્વીકારી છે.

૨. જૂનાગઢની વિદ્વાન લેબર કોર્ટ દ્વારા રેફરન્સ કેસ નં. ૦૫ ઓફ ૨૦૨૨ માં તારીખ ૦૬.૦૬.૨૦૨૩ ના રોજ આપવામાં આવેલ પીએમ (પંજાબ મોડેલ/એવોર્ડ) ને પડકારતી આ અરજી ભારતના બંધારણની કલમ ૨૨૬ અને ૨૨૭ હેઠળ દાખલ કરવામાં આવી છે, જેમાં વિદ્વાન લેબર કોર્ટે હાજર અરજદાર સામે ઘડવામાં આવેલ આરોપોની ભાષાને ધ્યાનમાં લેવામાં નિષ્ફળ રહી છે અને રેફરન્સ રદ કર્યો છે.

૨.૧. સદર લેખિત ખુલાસામાં એ સ્પષ્ટ કરવામાં આવ્યું છે કે વરિષ્ઠ અધિકારી એટલે કે રમેશકુમારે હાલના અરજદાર વિરુદ્ધ પ્રતિકૂળ અહેવાલ આપવાની ધમકી આપી હતી, ત્યારબાદ ૦૩.૦૮.૨૦૨૧ ના રોજ તપાસ અધિકારીની નિમણૂક કરવામાં આવી હતી અને ૧૧.૦૮.૨૦૨૧ ના રોજ ઘેરલું તપાસ

(ડોમેસ્ટિક ઇન્કવાયરી) શરૂ થઈ હતી જે ૨૫.૦૮.૨૦૨૧ ના રોજ મુલતવી રાખવામાં આવી હતી. ૧૨.૧૦.૨૦૨૧ ના રોજ તપાસ પૂર્ણ થઈ હતી અને અરજદાર દ્વારા આરોપ સંબંધિત કરવામાં આવેલી કબૂલાતના આધારે અરજદારને તેની સામે મૂકવામાં આવેલા આરોપો માટે દોષિત ઠેરવવામાં આવ્યા હતા. ત્યારબાદ, ૧૩.૧૦.૨૦૨૧ ના રોજ અરજદાર વિરુદ્ધ બીજી કારણ દર્શાવો નોટિસ જારી કરવામાં આવી હતી, જેમાં હાલના અરજદારને નોકરીમાંથી બરતરફ કરવાનો પ્રસ્તાવ મૂકવામાં આવ્યો હતો. હાલના અરજદાર દ્વારા એ હકીકતના પ્રકાશમાં નિર્ણય પર પુનર્વિચાર કરવા માટે વિનંતી કરવામાં આવી હતી કે ઘટના કંપનીના પરિસરમાં અને કામના ક્ષેત્રો દરમિયાન બની ન હતી, તેથી, કથિત મુજબ મોડેલ સ્ટેન્ડિંગ ઓર્ડરનો કોઈ ભંગ થયો નથી. સદર વિનંતી સાથે, અરજદાર દ્વારા તારીખ ૨૦.૧૦.૨૦૨૧ ના પત્ર દ્વારા બિનશરતી માફી પણ માંગવામાં આવી હતી. ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ ૩૨૩, ૫૦૪, ૫૦૬(૨) હેઠળના ગુના માટે હાલના અરજદાર વિરુદ્ધ એફ.આઈ.આર. નં. ૧૧૧૮૬૦૦૮૨૧૦૫૮૨ ઓફ ૨૦૨૧ નોંધવામાં આવી હતી અને ચાર્જશીટ દાખલ કરવામાં આવી હતી જે ક્રિમિનલ કેસ નં. ૨૭૭૪ ઓફ ૨૦૨૧ માં પરિણમી હતી, જો કે, ત્યારબાદ ક્રિમિનલ કોર્ટે તારીખ ૧૨.૦૮.૨૦૨૨ ના રોજ હાલના અરજદારને આરોપોમાંથી નિર્દોષ જાહેર કર્યા છે. બરતરફીના હુકમને પડકારીને, બેક વેજસ (પાછલી સાલનું વેતન) ના રાહત સાથે પુનઃસ્થાપનની

માગણી કરતી દિનચર્યા વિદ્વાન રેફરન્સ કોર્ટ સમક્ષ ઉઠાવવામાં આવી હતી જે રેફરન્સ (ટી) નં. ૫ ઓફ ૨૦૨૨ તરીકે નોંધવામાં આવી હતી.

૩. હાલના અરજદારનો કેસ એ છે કે અરજદાર ૨૫.૧૧.૨૦૧૪ થી સામેવાળા- કંપનીમાં આફ્ટર ટ્રીટમેન્ટ ડિપાર્ટમેન્ટમાં હેલ્પર તરીકે નોકરી કરતા હતા અને ૦૧.૧૨.૨૦૧૪ થી ૨૦.૧૦.૨૦૨૧ સુધી સદર વિભાગમાં ચાલુ રહ્યા હતા જે તારીખે અરજદારની નોકરી સમાપ્ત કરવામાં આવી હતી. હાલના અરજદાર સામે ૧૫.૦૫.૨૦૧૮ ના રોજ કારણ દર્શાવો નોટિસ જારી કરવામાં આવી હતી જેનો જવાબ હાલના અરજદાર દ્વારા ૧૬.૦૫.૨૦૧૮ ના રોજ આપવામાં આવ્યો હતો અને ૨૮.૦૫.૨૦૧૮ ના રોજ ચેતવણી આપીને તેનો અંત લાવવામાં આવ્યો હતો. અરજદારનો કેસ એ છે કે ૨૭.૦૮.૨૦૨૧ ના રોજ વહેલી સવારે, અરજદાર દૂધ ખરીદવા ગયા હતા જ્યાં તેમના ઉપરી અધિકારી એટલે કે રમેશકુમારે અન્ય વ્યક્તિ સાથે મળીને તેમની મોટરસાઈકલ અરજદારના પગ પર અથડાવી હતી અને તેથી, કંપનીના પરિસરમાં બહાર અરજદાર અને રમેશકુમાર વચ્ચે ઝઘડો થયો હતો. સરપેન્શનનો હુકમ એ આરોપ સાથે પસાર કરવામાં આવ્યો હતો કે હાલના અરજદાર દ્વારા ઉપરી અધિકારી પર હુમલો કરવામાં આવ્યો હતો અને તે દ્વારા મોડેલ સ્ટેન્ડિંગ ઓર્ડરની કલમ ૨૪(એચ) અને નિયમ ૨૫(કે) નો ભંગ કરવામાં આવ્યો હતો. સદર સરપેન્શન હુકમના જવાબમાં, હાલના અરજદાર દ્વારા ૦૧.૦૮.૨૦૨૧ ના રોજ લેખિત ખુલાસો આપવામાં આવ્યો હતો જેમાં ઝઘડો કયા સંજોગોમાં થયો હતો તેની સ્પષ્ટતા કરવામાં આવી હતી.

૩.૧. હાલના અરજદાર દ્વારા દસ્તાવેજી પુરાવાઓ સાથે મુખ્ય તપાસના સ્વરૂપમાં મૌખિક પુરાવા રજૂ કરવામાં આવ્યા હતા અને તપાસ અહેવાલના સ્વરૂપમાં દસ્તાવેજી પુરાવાઓ સાથે સામેવાળા દ્વારા લેખિત નિવેદન દાખલ કરવામાં આવ્યું હતું. અંતે, વિદ્વાન રેફરન્સ કોર્ટે હાલના અરજદારની દાવો ફગાવી દીધો છે અને ઘેરલું તપાસના તારણોને માન્ય રાખ્યા છે જે આ કોર્ટ સમક્ષ પડકારનો વિષય છે.

જ. અરજદાર માટે વિદ્વાન વકીલ એસ. નાલંદા આચાર્ય અને સામેવાળા માટે વિદ્વાન વકીલ મિ. વરુણ કે. પટેલની દલીલો સાંભળવામાં આવી.

પ. વિદ્વાન વકીલ એસ. આચાર્ય રજૂઆત કરે છે કે અરજદારને તેની સામે મૂકવામાં આવેલા આરોપો સ્વીકારવા માટે એ બહાના હેઠળ લલચાવવામાં આવ્યા હતા કે જો આરોપો સ્વીકારવામાં આવશે, તો કોઈ મોટી સજા લાદવામાં આવશે નહીં. સદ્ભાવના પૂર્વકની છાપ હેઠળ હાલના અરજદાર દ્વારા આરોપો સ્વીકારવામાં આવ્યા હતા. વિદ્વાન વકીલ એસ. આચાર્ય દ્વારા રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે કથિત ઘટનાને અરજદારના ગેરવર્તણૂક તરીકે ગણી શકાય નહીં કારણ કે તે તેના કામના સ્વરૂપ સાથે સંબંધિત નથી અને કંપની માટે તેની ફરજ બજાવવામાં દૂરદૂર સુધી દખલ કરશે નહીં. ફરિયાદી કે જેમણે અરજદાર વિરુદ્ધ ફરિયાદ નોંધાવી હતી તેમણે અગાઉ પણ ફરિયાદ કરી હતી જ્યાં કારણ દર્શાવો

નોટિસ જારી કરવામાં આવી હતી જે ત્યારબાદ અરજદાર દ્વારા પૂરા પાડવામાં આવેલા ખુલાસાના આધારે પાછી ખેંચવામાં આવી હતી. ત્યારબાદ, મલફાઈડ (દુર્ભાવનાપૂર્ણ) ઇરાદાથી અને બદલો લેવાના હેતુથી અરજદારને પાઠ ભણાવવાના ઇરાદાથી હેતુપૂર્વક ફરિયાદ કરવામાં આવી હતી. એવું રજૂ કરવામાં આવે છે કે શરૂઆતથી જ ફરિયાદ તેમજ તપાસ અસ્પષ્ટ હેતુથી અને અરજદારને નોકરીમાંથી હાંકી કાઢવાના ઇરાદાથી ચલાવવામાં આવી હતી.

૫.૧. વિદ્વાન વકીલ એસ. આચાર્ય દ્વારા રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે મોડેલ સ્ટેનિંગ ઓર્ડરનું સાદું વાંચન એ દર્શાવે છે કે જો ગેરવર્તણૂક સંસ્થાના પરિસરમાં કરવામાં આવે, તો જ શિસ્તભંગની કાર્યવાહી કરી શકાય છે. જો કે, આ કેસમાં સ્વીકારવામાં આવ્યું છે કે ઘટના પરિસરમાં બની ન હતી અને તે ઘટનાને અરજદારની રોજગારી સાથે કોઈ લેવાદેવા નથી, તેથી, ઘેરલું તપાસ પણ અધિકારક્ષેત્ર વગરની છે અને અહીંના અરજદારને બરતરફ કરવાના હેતુથી શરૂ કરવામાં આવી છે. વિદ્વાન વકીલ એસ. આચાર્ય દ્વારા રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે ઘેરલું તપાસ ઉતાવળમાં બંધ કરવામાં આવી હતી અને આરોપો સ્વીકારવાના પરિણામો ક્યારેય સમજાવવામાં આવ્યા ન હતા. અરજદાર દ્વારા કારણ દર્શાવો નોટિસના આપવામાં આવેલા જવાબમાં પોતાનો બચાવ કરવામાં આવ્યો હતો, જો કે, તપાસ દરમિયાન ખોટી ખાતરીના પરિણામે, એ બહાના હેઠળ આરોપો સ્વીકારવામાં આવ્યા હતા કે આરોપો સ્વીકારવાનો અર્થ કથિત ઘટનાને માફ કરવાનો અને સેવામાં ત્યારબાદ પુનઃસ્થાપિત કરવાનો થશે. એવું રજૂ કરવામાં

આવે છે કે અરજદારને બરતરફ કરવાના પૂર્વ-નિર્ધારિત ઇરાદા સાથે તપાસ આગળ વધારવામાં આવી હતી કારણ કે તપાસ ૧૨.૧૦.૨૦૨૧ ના રોજ પૂર્ણ થઈ હતી અને તપાસના તારણો ૧૩.૧૦.૨૦૨૧ ના રોજ સ્વીકારવામાં આવ્યા હતા. વિદ્વાન વકીલ એસ. આચાર્ય રજૂઆત કરે છે કે ફોજદારી આરોપો પણ, જ્યાં તેમની વિદ્વાન ફોજદારી કોર્ટ સમક્ષ ટ્રાયલ ચલાવવામાં આવી હતી, તે નિર્દોષ છૂટકારામાં પરિણમ્યા. તે પૃષ્ઠભૂમિમાં પણ સામે આવેલ ચુકાદો અને એવોર્ડ રદ કરવાને પાત્ર છે અને અરજી મંજૂર કરવી જરૂરી છે.

૬. તેની સામે, સામેવાળા તરફથી ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલ મિ. પટેલે રજૂઆત કરી હતી કે અરજદારની નિમણૂક ૦૧.૧૨.૨૦૧૪ ના રોજ બદલી વર્કર તરીકે કરવામાં આવી હતી. અરજદારને તેમના ગેરવર્તણૂકને કારણે અને તેમના શિફ્ટ ઈન-ચાર્જને અપશબ્દો અને ગાળો બોલવાને કારણે ૨૦.૧૦.૨૦૨૧ ના રોજ બરતરફ કરવામાં આવ્યા હતા જ્યાં તેમણે ઉપરી અધિકારી સાથે વર્તન કર્યું હતું જેના પરિણામે લોહી વહેતી ઈજાઓ થઈ હતી. મોડેલ સ્ટેટિંગ ઓર્ડરની કલમ ૨૪(એચ) અને ૨૪(કે) ના ભંગ માટે ઘેરલું તપાસ યોજવામાં આવી હતી અને સામેવાળા દ્વારા સસ્પેન્શન હુકમો પસાર કરવામાં આવ્યા હતા.

૬.૧. અરજદાર દ્વારા આરોપો સ્વીકારવામાં આવ્યા છે અને તેથી તપાસ અહેવાલ રજૂ કરવામાં આવે છે અને સદર અહેવાલ પર આધાર રાખીને ૨૦.૧૦.૨૦૨૧ ના રોજ સેવાઓ સમાપ્ત કરવામાં આવી હતી. સદર બરતરફી હુકમને આઈ.ડી.

એક્ટની કલમ ૧૧(એ) હેઠળ વિદ્વાન રેફરન્સ કોર્ટ સમક્ષ પડકારવામાં આવે છે જેમાં તપાસની કાયદેસરતા અને વેધકતા અચડાયેલી રહે છે. અરજદાર અન્ય કર્મચારીઓની હાજરીમાં પરિસરની બહાર તેના શિફ્ટ ઇન-ચાર્જને મારવા અને લોહી વહેતી ઈજાઓ પહોંચાડવા માટે દોષિત સાબિત થયા છે તેમણે સંસ્થામાં શિસ્તભંગ કર્યો છે. વિદ્વાન વકીલ મિ. પટેલ દ્વારા રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે નોકરીદાતા જેવી સંસ્થામાં કાર્યસ્થળ પર શિસ્ત એ સંસ્થાના કાર્યક્ષમ કામકાજ માટે અનિવાર્ય બાબત છે. જ્યારે કોઈ કર્મચારી આવી શિસ્તનો ભંગ કરે છે અને નોકરીદાતા તેની સેવાઓ સમાપ્ત કરે છે, ત્યારે વિદ્વાન કોર્ટ માટે એવો દ્રષ્ટિકોણ અપનાવવો ખુલ્લો નથી કે લાદવામાં આવેલી સજા સાબિત થયેલા આરોપોની સરખામણીમાં આઘાતજનક રીતે અસપ્રમાણ છે.

૬.૨. વિદ્વાન વકીલ મિ. પટેલ દ્વારા રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે જો ગેરવર્તણૂક સાબિત થાય તો જથ્થો અપ્રસ્તુત છે. આવા સંજોગોમાં વિશ્વાસનો ભંગ એ બાબત છે કે જો વિદ્વાન લેબર કોર્ટ બરતરફીના હુકમને જાળવી રાખવાનું પસંદ કરે છે અને આવી બરતરફીમાં દખલ કરવાનો ઇનકાર કરે છે, તો વિદ્વાન રેફરન્સ કોર્ટ દ્વારા કોઈ ભૂલ કરવામાં આવી નથી. વિદ્વાન વકીલ મિ. પટેલ રજૂઆત કરે છે કે અરજદારની કૃતિ સહન કરી શકાય નહીં અને તેથી, યોગ્ય તપાસ કર્યા પછી, સેવાઓ સમાપ્ત કરવામાં આવી હતી, તે પૃષ્ઠભૂમિમાં કોઈ દખલની જરૂર નથી અને અરજી ફગાવી દેવાની જરૂર છે.

૭. સંબંધિત પક્ષકારોના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલી દલીલોને ધ્યાને લીધા પછી અને અરજી સાથે રજૂ કરવામાં આવેલા દસ્તાવેજી પુરાવાઓનો સંદર્ભ લેતા, એવું ફલિત થાય છે કે વરિષ્ઠ અધિકારી એટલે કે રમેશકુમારે એચ.આર. વિભાગમાં ફરિયાદ નોંધાવી છે કે ૨૪.૦૮.૨૦૨૧ ના રોજ જ્યારે તેઓ પ્લાન્ટના રાઉન્ડ માટે ગયા હતા, ત્યારે અરજદાર પોટ ચલાવી રહ્યા હતા અને કેક ભરી રહ્યા હતા. તેમને વ્યક્તિગત સલામતી અને એસ.ઓ.પી. ઉદ્ધંધનના સંદર્ભમાં સમજાવવામાં આવ્યા હતા અને લોગ બુકમાં અહેવાલ રજૂ કરવામાં આવ્યો હતો. ૨૭.૦૮.૨૦૨૧ ના રોજ સવારે આશરે ૬.૧૦ વાગ્યે જ્યારે તેમણે તેમની નાઈટ શિફ્ટ પૂરી કરી હતી અને સહ-કર્મચારી એટલે કે મહેશ નિમાવત સાથે ઘરે જઈ રહ્યા હતા, ત્યારે અરજદાર મુખ્ય ગેટની સામે આવ્યા હતા અને તેમને રોકવા કહ્યું હતું અને મોટરસાઈકલમાંથી ખેંચી લીધા હતા અને ધમકી આપવાનું શરૂ કર્યું હતું અને માથા, આંખો, પેટ અને નાક પર ખરાબ રીતે માર માર્યો હતો જેના કારણે ફરિયાદીને લોહી વહેતી ઈજાઓ થઈ હતી અને અપશબ્દો તથા ગાળો બોલવાનું શરૂ કર્યું હતું. ત્યારબાદ, તેમણે ફરિયાદી એટલે કે રમેશકુમાર પર હુમલો કર્યો અને અપહરણ કરવાનો પ્રયાસ કર્યો, તે સમયે, સહ-કર્મચારીએ ઝઘડામાં દખલ કરી હતી અને ફરિયાદીએ પ્લાન્ટ મેનેજર એટલે કે મુનીલાલ શર્માને ફોન કર્યો હતો અને ઘટનાની સ્પષ્ટતા કરી હતી. ત્યારબાદ, મેનેજરની મદદથી, ફરિયાદીને આદિત્ય બિરલા હોસ્પિટલ લઈ જવામાં આવ્યા હતા.

૭.૧. તારીખ ૨૭.૦૮.૨૦૨૧ ની સદર ફરિયાદ મળ્યા પર, મોડેલ સ્ટેઝિંગ ઓર્ડરની કલમ ૨૪(એચ) અને ૨૪(કે) ના ભંગ બદલ તે જ દિવસે એટલે કે ૨૭.૦૮.૨૦૨૧ ના રોજ સસ્પેન્શન હુકમ પસાર કરવામાં આવ્યો હતો. અરજદાર દ્વારા ૦૧.૧૦.૨૦૨૧ ના રોજ જવાબ આપવામાં આવ્યો હતો જેમાં એવો આરોપ લગાવવામાં આવ્યો હતો કે ફરિયાદી એટલે કે રમેશકુમાર અને મહેશ નિમાવતે તેમની બાઈક અરજદારના પગ પર અથડાવી હતી અને ત્યારબાદ, ઝઘડો થયો હતો અને ધમકીઓ આપવામાં આવી હતી કે કંપનીમાં તેમનો પ્રોગ્રેસ રિપોર્ટ નકારાત્મક સ્વરૂપમાં નોંધવામાં આવશે. અરજદાર દ્વારા હુમલાની ઘટનાનો ઇનકાર કરવામાં આવ્યો છે ત્યારબાદ ૦૩.૦૯.૨૦૨૧ ના રોજ તપાસ અધિકારીની નિમણૂક કરવામાં આવી હતી અને તેમણે હાલના અરજદારનું નિવેદન નોંધ્યું હતું જેમાં હાલના અરજદાર દ્વારા હુમલાના દોષ અંગે કબૂલાત કરવામાં આવી છે. ૧૨.૧૦.૨૦૨૧ ના રોજ તપાસ અધિકારી દ્વારા અહેવાલ રજૂ કરવામાં આવ્યો હતો જેમાં અરજદારને મોડેલ સ્ટેઝિંગ ઓર્ડરની કલમ ૨૪(એચ) અને ૨૫(કે) ના ભંગ માટે દોષિત ઠેરવવામાં આવ્યા હતા, ત્યારબાદ, હાલના અરજદારને નોકરીમાંથી બરતરફ કરવાનો પ્રસ્તાવ મૂકતી બીજી કારણ દર્શાવો નોટિસ ૩૦.૧૦.૨૦૨૧ ના રોજ જારી કરવામાં આવી હતી. અરજદાર દ્વારા ૨૦.૧૦.૨૦૨૧ ના રોજ સદર કારણ દર્શાવો નોટિસનો જવાબ આપવામાં આવ્યો છે અને તેમની બિનશરતી માફી રજૂ કરી છે અને ખાતરી આપી છે કે ભવિષ્યમાં આવી કોઈ ઘટના બનશે નહીં. ત્યારબાદ, ૨૦.૧૦.૨૦૨૧ ના

રોજ બરતરફીનો હુકમ પસાર કરવામાં આવ્યો હતો જેને આઈ.ડી. એક્ટની કલમ ૧૧ (એ) હેઠળ શરૂ કરાયેલી કાર્યવાહીમાં વિદ્વાન લેબર કોર્ટ સમક્ષ પડકારવામાં આવ્યો હતો.

૭.૨. વિદ્વાન ફોજદારી કોર્ટ દ્વારા જે નિર્દોષ છૂટકારાનો ચુકાદો પસાર કરવામાં આવ્યો હતો, જો કોઈ તેનો અભ્યાસ કરે તો એવું પ્રતીત થાય છે કે પક્ષકારો વચ્ચે સમાધાન થઈ ગયું હતું અને તેથી ફરિયાદીને હોસ્ટાઈલ (વિરોધી) જાહેર કરવામાં આવ્યા હતા અને તે પૃષ્ઠભૂમિમાં નિર્દોષ છૂટકારાનો હુકમ પસાર કરવામાં આવ્યો હતો. રેકૉર્ડ પરથી એવું ફલિત થાય છે કે બરતરફીના હુકમ પછી, ફરિયાદી એટલે કે રમેશરામે કંપની છોડી દીધી છે અને તેથી સમાધાન થઈ ગયું છે. મોડેલ સ્ટેવિંગ ઓર્ડરની કલમ ૨૪(એચ) અને ૨૫(કે) ના ભંગ માટે શરૂ કરવામાં આવેલી વિભાગીય કાર્યવાહીનો નીચે મુજબ ઉલ્લેખ કરવો જરૂરી છે જે પુનઃઉત્પાદિત કરવામાં આવી છે:—

"૨૪એચ: સંસ્થાને લાગુ પડતા કોઈપણ સ્ટેવિંગ ઓર્ડર અથવા કોઈપણ

કઈદાનો અથવા તેના હેઠળ બનાવેલા કોઈપણ નિયમોનો વારંવાર ભંગ;

૨૪(કે): સંસ્થાના પરિસરમાં નશો, ઝઘડો, તોફાની, અવ્યવસ્થિત અથવા અશોભનીય વર્તન."

૮. વિચારણા માટે ઉદ્ભવતો મુખ્ય પ્રશ્ન એ છે કે, જો ચાર્જશીટમાં ઉલ્લેખિત ગેરવર્તણૂકનો અપ્રતિબંધિત આરોપ પણ મૂકવામાં આવે, તો શું તે મોડેલ

સ્ટેનિંગ ઓર્ડરની કલમ ૨૫(કે) ના ઉપબંધોને આવરી લેશે? ઉપરોક્ત પ્રશ્ન નક્કી કરવા માટે, સર્વોચ્ચ અદાલત તેમજ વિવિધ હાઈકોર્ટો દ્વારા આપવામાં આવેલા ચુકાદાઓ કે જેના પર સંબંધિત પક્ષકારોના વિદ્વાન વકીલો દ્વારા ભરોસો મૂકવામાં આવ્યો હતો, તેનો સંદર્ભ લેવો જરૂરી છે.

૮.૧. સર્વોચ્ચ અદાલતે સધર્ન પેટ્રોકેમિકલ્સ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ કો. લિમિટેડ વિરુદ્ધ ઇલેક્ટ્રિસિટી ઇન્સ્પેક્ટર એન્ડ ઇટિઓ અને અન્ય (૨૦૦૭) ૫ એસ.સી.સી. ૪૪૭ માં નીચે મુજબ ઠરાવ્યું છે:

"...ચોક્કસ કાયદામાં શબ્દોની બાદબાકી મહત્વપૂર્ણ ભૂમિકા ભજવી શકે છે. કાયદાના ઘડવૈયાનો ઇરાદો, જેમ કે જાણીતું છે, પ્રથમ હરોળમાં કાયદામાં વપરાયેલા શબ્દો પરથી એકત્રિત કરવો આવશ્યક છે અને જ્યારે આવા નિયમથી અસામાન્ય પરિસ્થિતિ ઊભી થાય ત્યારે જ અદાલતે હેતુપૂર્વકના અર્થઘટનનો આશરો લેવો જોઈએ. કાયદાનું આ પણ એક સુસ્થાપિત સિદ્ધાંત છે કે કેસસ ઓમિસસ (ચૂકી ગયેલી બાબત) પૂરી પાડી શકાતી નથી. [જુઓ જે. શ્રીનિવાસ રાવ વિ. ગવર્મેન્ટ ઓફ એ.પી. (૨૦૦૬) ૧૨ એસ.સી.સી. ૬૦૭]."

૮.૨. સર્વોચ્ચ અદાલતે ભુવાલકા સ્ટીલ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ લિમિટેડ વિરુદ્ધ બોમ્બે આયર્ન એન્ડ સ્ટીલ લેબર બોર્ડ અને અન્ય જેમાં (૨૦૧૦) ૨ એસ.સી.સી. ૨૭૩ માં અહેવાલ છે, નીચે મુજબ ઠરાવ્યું છે:

"આપણે અગાઉ નિર્દેશ કર્યો છે કે ભાષાનો સાદો અર્થ એ લગભગ એક નિયમ છે અને અર્થઘટનના બાહ્ય સહાયકોનો ઉપયોગ માત્ર અપવાદરૂપે જ થઈ શકે છે. ભાઈજી વિ. એસ.ડી.ઓ. માં આ અદાલતે પુનઃઉચ્ચાર કર્યો છે કે જ્યાં કાયદાની ભાષા સ્પષ્ટ અને અસંદિગ્ધ હોય, ત્યાં અર્થઘટન માટેના બાહ્ય સહાયકો ટાળવા જોઈએ. કેબલ કોર્પોરેશન ઓફ ઇન્ડિયા લિમિટેડ વિ. કમિશનર ઓફ લેબર માં, આ અદાલતે પેરા ૧૬ માં અવલોકન કર્યું છે કે જ્યારે ભાષા સાદી અને અસંદિગ્ધ હોય અને માત્ર એક જ અર્થને સ્વીકારતી હોય, ત્યારે કાયદાના અર્થઘટનનો કોઈ પ્રશ્ન ઉદ્ભવતો નથી, કારણ કે એક્ટ પોતાની મેળે બોલે છે."

૮.૩. સર્વોચ્ચ અદાલતે સાથીદેવી વિ. પ્રસન્ના અને અન્ય, (૨૦૧૦) ૫ એસ.સી.સી. ૬૨૨ માં અહેવાલ મુજબ નીચે મુજબ ઠરાવ્યું છે:

"૧૨. આગળ વધતા પહેલા, આપણે કાયદાના અર્થઘટનના બે સુસ્થાપિત નિયમો નોંધી શકીએ છીએ. અર્થઘટનનો પ્રથમ અને પ્રાથમિક નિયમ એ છે કે કાયદાના ઘડવૈયાનો ઈરાદો ખુદ કાયદાના ઘડવૈયા દ્વારા ઉપયોગમાં લેવાયેલા શબ્દોમાં જ મળવો જોઈએ. જો ઉપયોગમાં લેવાયેલા શબ્દો એક જ અર્થઘટનને સક્ષમ હોય, તો જ અદાલતો માટે એવા આધાર પર અન્ય કોઈ કાલ્પનિક અર્થઘટન અપનાવવું ખુદ્દું રહેશે નહીં કે આ પ્રકારનું કાલ્પનિક અર્થઘટન એક્ટના કથિત ઉદ્દેશ્ય અને નીતિ સાથે વધુ સુસંગત છે. કાયદાની આવશ્યક જોગવાઈઓમાં વપરાયેલા શબ્દોનું અર્થઘટન

તેમના સાદા વ્યાકરણના અર્થમાં થવું જોઈએ અને જ્યારે આવા શબ્દો બે અર્થઘટનને સક્ષમ હોય ત્યારે જ એકટની નીતિ અથવા ઉદ્દેશ્યને અમલમાં મૂકવાનો પ્રશ્ન કાયદેસર રીતે ઉદ્ભવી શકે છે – કનાઈ લાલ સૂર વિ. પરમનિધિ સાધુખાન એ.આઈ.આર. ૧૯૫૭ એસ.સી. ૯૦૭.

૧૩. અર્થઘટનનો અન્ય એક મહત્વપૂર્ણ નિયમ એ છે કે અદાલત કાયદાને ફરીથી લખી, ફેરવી કે રચી શકતી નથી કારણ કે તેને તેમ કરવાની કોઈ સત્તા નથી. અદાલત કાયદામાં શબ્દો ઉમેરી શકતી નથી અથવા એવા શબ્દો વાંચી શકતી નથી જે તેમાં નથી. ભલે કાયદામાં કોઈ ખામી કે ચૂક હોય, અદાલત ખામી સુધારી શકતી નથી અથવા ચૂક પૂરી પાડી શકતી નથી – યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા વિ. દેવકી નંદન જાગૃવાલ ૧૯૯૨ સપ્પ (૧) એસ.સી.સી. ૩૨૩ અને શ્યામ કિશોરી દેવી વિ. પટના મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન એ.આઈ.આર. ૧૯૬૬ એસ.સી. ૧૬૭૮."

૮.૪. સર્વોચ્ચ અદાલતે સ્પેશિયલ લેન્ડ એક્ટિવેક્શન ઓફિસર વિ. કારિગોવડા અને અન્ય, (૨૦૧૦) ૫ એસ.સી.સી. ૭૦૮ માં અહેવાલ મુજબ નીચે મુજબ ઠરાવ્યું છે:

"કાયદાના ઘડવૈયાએ તેની બુદ્ધિમતાથી પ્રક્રિયાઓ અને માર્ગદર્શિકાઓ નિર્ધારિત કરી છે જે સંબંધિત સત્તાવાળાઓ દ્વારા અને ત્યારબાદ સક્ષમ અધિકારક્ષેત્રની અદાલત દ્વારા જમીન સંપાદન અને તેના વળતરની

ચૂકવણીના સંબંધમાં અપનાવવાની રહેશે. રાજ્ય પાસેથી અપેક્ષા રાખવામાં આવે છે કે તે ઝડપથી વળતર ચૂકવે. આમ, અદાલતે તેના ન્યાયિક વિવેકબુદ્ધિના ઉપયોગમાં કાયદાકીય ઇરાદાને અનુસરવું અનિવાર્ય છે. જ્યારે અદાલત કાયદાનું અર્થઘટન કરતી હોય ત્યારે કાયદાકીય ઇરાદો ચોક્કસપણે સુસંગત હોય છે."

૮.૫. અદાલતે વિજયા બેંક વિ. શ્યામલ કુમાર લોધ (૨૦૧૦) ૭ એસ.સી.સી.

૬૩૫ માં અહેવાલ મુજબ નીચે મુજબ ઠરાવ્યું છે:

"૧૯....કાયદાના ઘડવૈયા દ્વારા ઉપયોગમાં લેવાયેલ દરેક શબ્દનો અર્થ થાય છે અને તેથી તેના દ્વારા ઉપયોગમાં લેવાયેલા પ્રત્યેક શબ્દને અર્થ આપવા માટે પ્રયાસ કરવો આવશ્યક છે. કાયદામાં શબ્દોને બાજુ પર મૂકતું અર્થઘટન એ અર્થઘટનનો સારો સિદ્ધાંત નથી. જો ભાષા પર વાજબી રીતે સ્વીકાર્ય હોય, તો અદાલત એવા અર્થઘટનને ટાળે છે, જે કાયદાના અભિવ્યક્તિ અથવા ભાગને કોઈપણ અર્થ અથવા અરજી વગરના બનાવે છે.

૨૦. કાયદાના ઘડવૈયા ક્યારેય તેના શબ્દો વેડફતા નથી કે વ્યર્થમાં કંઈપણ કહેતા નથી અને કાયદાના શબ્દોને નકારતું અર્થઘટન મજબૂર કારણો સિવાય આચરવામાં આવતું નથી...."

૮.૬. સર્વોચ્ચ અદાલતે એક્ઝોન ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર લિમિટેડ અને અન્ય વિ. ચેરીયન વર્કી કન્સ્ટ્રક્શન કંપની પ્રાઇવેટ લિમિટેડ અને અન્ય (૨૦૧૦) ૮ એસ.સી.સી. ૨૪ માં અહેવાલ મુજબ નીચે મુજબ ઠરાવ્યું છે:

"કાયદાકીય અર્થઘટનના સિદ્ધાંતો સુસ્થાપિત છે. જ્યાં કાયદાના શબ્દો સ્પષ્ટ અને અસંદિગ્ધ હોય, ત્યાં જોગવાઈને કોઈપણ શબ્દો ઉમેર્યા અથવા નકાર્યા વગર તેના સાદા અને સામાન્ય અર્થ આપવા જોઈએ. અર્થઘટનની આડમાં સ્પષ્ટ કાયદાકીય જોગવાઈમાં માળખાકીય ફેરફારો કરીને અથવા શબ્દો બદલીને શાબ્દિક નિયમમાંથી વિચલન કરવું એ મોટું જોખમ ઊભું કરશે કારણ કે ફેરફારો કાયદાના ઘડવૈયા દ્વારા ઇરાદાપૂર્વક અથવા ઇચ્છિત ન પણ હોય. કાયદાકીય બુદ્ધિમતાને ન્યાયાધીશના વિચારો દ્વારા બદલી શકાતી નથી. જેમ કે આ અદાલત દ્વારા થોડા અલગ સંદર્ભમાં અવલોકન કરવામાં આવ્યું છે:

"૬....જ્યારે કાયદાના ઘડવૈયા દ્વારા કોઈ પ્રક્રિયા નિર્ધારિત કરવામાં આવે છે, ત્યારે ન્યાયની તેની ધારણા મુજબ અલગ પ્રક્રિયા અદાલતે બદલવાની નથી. જ્યારે કાયદાના ઘડવૈયા બોલ્યા હોય, ત્યારે ન્યાયાધીશો વધુ હોશિયાર બનવાનું પરવડી શકતા નથી." (જુઓ શ્રી મંદિર સીતા રામજી વિ. લ્યુટેનન્ટ ગવર્નર ઓફ દિલ્હી (૧૯૭૫) ૪ એસ.સી.સી. ૨૯૮ પાનું ૩૦૧, પેરા ૬."

૮.૭. સર્વોચ્ચ અદાલતે કોમ્પિટિશન કમિશન ઓફ ઇન્ડિયા વિ. સ્ટીલ ઓથોરિટી ઓફ ઇન્ડિયા લિમિટેડ અને અન્ય, (૨૦૧૦) ૧૦ એસ.સી.સી. ૭૪૪ માં અહેવાલ મુજબ નીચે મુજબ ઠરાવ્યું છે:

"૪૫. અમારા માટે, કલમની ભાષા સ્પષ્ટ છે અને કાયદો એવી માંગ કરતો નથી કે આપણે એક્ટના ઉદ્દેશ્યને પ્રાપ્ત કરવા માટે "અથવા" ને બદલીએ અથવા આ શબ્દને પરસ્પર બદલીને વાંચીએ. તેનાથી વિપરીત, એક્ટનો ઉદ્દેશ્ય એના કરતા વધુ સ્પષ્ટ છે કે કાયદાના ઘડવૈયાએ અપીલનો ખૂબ જ મર્યાદિત અધિકાર પૂરો પાડવાનો ઇરાદો રાખ્યો હતો. જે આદેશો સામે અપીલ કરી શકાય છે તે એક્ટની જોગવાઈઓ હેઠળ કાયદાના ઘડવૈયા દ્વારા જે જોગવાઈઓને અપીલ પાત્ર બનાવવાનો ઇરાદો ન હતો તેને અસંદિગ્ધ રીતે બાકાત રાખીને ચોક્કસપણે નિર્ધારિત કરવામાં આવ્યા છે. કાયદામાં એવા શબ્દો વાંચવાનો પ્રયાસ કરવા કરતાં અર્થઘટનનો સાદો નિયમ લાગુ કરવાની અદાલત પાસેથી હંમેશા અપેક્ષા રાખવામાં આવે છે જે કાયદાના ઘડવૈયા દ્વારા ચોક્કસપણે બાદ કરવામાં આવ્યા છે.

૫૨. કાયદો એ કાયદાના ઘડવૈયાનો આદેશ હોવાનું કહેવાય છે. તે કાયદાના ઘડવૈયાની ઈચ્છા વ્યક્ત કરે છે અને અદાલતનું કાર્ય તેને બનાવનારાઓના ઇરાદા અનુસાર દસ્તાવેજનું અર્થઘટન કરવાનું છે. કાયદાના અર્થઘટનનો તે એક સુસ્થાપિત નિયમ છે કે જોગવાઈઓનું અર્થઘટન અર્થઘટનના સાદા નિયમને લાગુ કરીને કરવું જોઈએ. અદાલતો

સામાન્ય રીતે એવું કંઈપણ ગર્ભિત માનશે નહીં જે કાયદા દ્વારા સ્પષ્ટપણે ઉપયોગમાં લેવાયેલા શબ્દો સાથે અસંગત હોય. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, અદાલતે ધ્યાનમાં રાખવું જોઈએ કે તેનું કાર્ય જસ ડિસેરે છે, જસ ડારે નથી. અપીલનો અધિકાર કાયદાની રચના હોવાથી અને વૈધાનિક અધિકાર હોવાથી બિનજરૂરી રીતે ઉદાર અથવા કડક અર્થઘટનને આમંત્રિત કરતો નથી. શ્રેષ્ઠ ધોરણ કાયદાકીય ઇરાદાને ધ્યાનમાં રાખીને શાબ્દિક અર્થઘટન આપવાનું રહેશે."

૮.૮. સર્વોચ્ચ અદાલતે શંકર રાજુ વિ. યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા (૨૦૧૧) ૨ એસ.સી.સી. ૧૩૨ માં અહેવાલ મુજબ નીચે મુજબ ઠરાવ્યું છે:

"૩૪....ન્યાય અથવા ઇક્વિટીની અદાલતમાં, કાયદાના ઘડવૈયાએ શું કરવાનું ઇરાદો રાખ્યો હતો અથવા શું ન કરવાનું ઇરાદો રાખ્યો હતો તે ફક્ત તે જ બાબત પરથી કાયદેસર રીતે શોધી શકાય છે જે તેણે કાં તો સ્પષ્ટ શબ્દોમાં અથવા વાજબી અને જરૂરી ગર્ભિતાર્થ દ્વારા ઘડવાનું પસંદ કર્યું છે. આઈ.આર.સી. વિ. રોસમિન્સ્ટર લિમિટેડમાં લોર્ડ સાલ્મોનના શબ્દો યાદ રાખવા યોગ્ય છે. તેમાં જણાવવામાં આવ્યું છે (એ.સી. પાનું ૧૦૧૭)

"...જો કે, અદાલતો ભલે ગમે તેટલો એક્ટનો વિરોધ કરે પરંતુ તેમણે તેને લાગુ કરવો જ પડશે. તેની ભાષાને મરોડીને અથવા અન્ય કોઈપણ માધ્યમથી એવો અર્થ આપવા માટે અર્થઘટન કરવું શક્ય નથી જે સંસદે સ્પષ્ટપણે અર્થ આપવાનો ઇરાદો રાખ્યો ન હતો."

૩૫. આપણે એ પણ ઉમેરી શકીએ છીએ કે જ્યાં કાયદાના ઘડવૈયા કાયદાની ભાષાની યોજનામાં પોતાનો ઇરાદો સ્પષ્ટપણે જાહેર કરે છે, ત્યાં તેની બુદ્ધિમતા કે નીતિને સ્કેન કર્યા વગર અને કાયદાના ઘડવૈયાના આવા સ્પષ્ટ ઇરાદા સાથે અનુકૂળ ન હોય અથવા સુસંગત ન હોય તેવી કોઈપણ બાબતને ગ્રાફ્ટ, ઉમેર્યા કે ગર્ભિત કર્યા વગર તેને સંપૂર્ણ અસર આપવાની અદાલતની ફરજ છે. જો કાયદાની સપાટી પરથી તેનો અર્થ સ્પષ્ટ હોય તો મુશ્કેલી અથવા અસુવિધા કાયદાના ઘડવૈયા દ્વારા ઉપયોગમાં લેવાતા અર્થને બદલી શકતી નથી. જો વૈધાનિક જોગવાઈઓ સભ્યની મુશ્કેલી દૂર કરવા માટે પૂરતી દૂર ન જાય, તો ઉપાય કાયદાના ઘડવૈયા પાસે છે અને અદાલતના હાથમાં નથી."

૮.૯. સર્વોચ્ચ અદાલતે બી. પ્રેમચંદ અને અન્ય વિ. મોહન કોઈકલ અને અન્ય, ૨૦૧૧ (૩) સ્કેલ ૫૯૮ માં અહેવાલ મુજબ નીચે મુજબ ઠરાવ્યું છે:

"૧૫. એમ/એસ. હીરાલાલ રતનલાલ વિ. એસ.ટી.ઓ., એ.આઈ.આર.

૧૯૭૩ એસ.સી. ૧૦૩૪ માં, આ અદાલતે અવલોકન કર્યું:

"વૈધાનિક જોગવાઈનું અર્થઘટન કરવામાં, અર્થઘટનનો પ્રથમ અને સર્વોપરી નિયમ શાબ્દિક અર્થઘટન છે. અદાલતે શરૂઆતથી જ જોવાનું એ છે કે જોગવાઈ શું કહે છે. જો જોગવાઈ અસંદિગ્ધ હોય અને જો જોગવાઈ પરથી કાયદાકીય ઇરાદો સ્પષ્ટ હોય, તો અદાલતે કાયદાના અર્થઘટનના અન્ય નિયમોની મદદ લેવાની જરૂર નથી. અર્થઘટનના અન્ય નિયમોની

મદદ ત્યારે જ લેવામાં આવે છે જ્યારે કાયદાકીય ઇરાદો સ્પષ્ટ ન હોય." (ભારત પૂરું પાડવામાં આવ્યો છે).

૧૬. આ સંદર્ભમાં એ ઉદ્દેશ કરી શકાય છે કે અર્થઘટનની દરેક પ્રણાલીમાં કાયદાના અર્થઘટનનો પ્રથમ અને સર્વોપરી સિદ્ધાંત અર્થઘટનનો શાબ્દિક નિયમ છે. અર્થઘટનના અન્ય નિયમો દા.ત. મિસ્ટીફ નિયમ, હેતુપૂર્વકનું અર્થઘટન વગેરેનો આશરો ત્યારે જ લઈ શકાય છે જ્યારે કાયદાના સાદા શબ્દો અસંદિગ્ધ હોય અથવા કોઈ બોધગમ્ય પરિણામો તરફ દોરી ન જતા હોય અથવા જો શાબ્દિક રીતે વાંચવામાં આવે તો કાયદાનો ઉદ્દેશ્ય જ રદ થઈ જાય. જ્યાં કાયદાના શબ્દો સંપૂર્ણપણે સ્પષ્ટ અને અસંદિગ્ધ હોય, ત્યાં શાબ્દિક નિયમ સિવાયના અર્થઘટનના સિદ્ધાંતોનો આશરો લઈ શકાતો નથી, જુઓ સ્પીડિશ મેચ એબી વિ. સિક્યોરિટીઝ એન્ડ એક્સચેન્જ બોર્ડ, ઇન્ડિયા, એ.આઈ.આર. ૨૦૦૪ એસ.સી. ૪૨૧૯. જેમ કે પ્રકાશ નાથ ખન્ના વિ. સી.આઈ.ટી. ૨૦૦૪(૯) એસ.સી.સી. ૬૮૬ માં ઠરાવવામાં આવ્યું છે, કાયદામાં ઉપયોગમાં લેવાયેલી ભાષા એ કાયદાકીય ઇરાદો નિર્ધારિત કરનાર પરિબળ છે. કાયદાના ઘડવૈયાએ કોઈ ભૂલ કરી નથી તેવું અનુમાન કરવામાં આવે છે. અનુમાન એ છે કે તેણે જે કહ્યું છે તે કહેવાનો ઇરાદો રાખ્યો હતો. ધારો કે કાયદાના ઘડવૈયા દ્વારા ઉપયોગમાં લેવાયેલા શબ્દોમાં કોઈ ખામી કે ચૂક છે, અદાલત ખામી સુધારી શકતી નથી અથવા ઉણપ પૂરી કરી શકતી નથી, જુઓ દિલ્લી ફાઈનાન્સિયલ

કોર્પોરેશન વિ. રાજીવ આનંદ ૨૦૦૪ (૧૧) એસ.સી.સી. ૬૨૫. જ્યાં ભાષા પરથી કાયદાકીય ઇરાદો સ્પષ્ટ હોય, ત્યાં અદાલતે તેને અસર આપવી જોઈએ, જુઓ ગવર્મેન્ટ ઓફ આંધ્ર પ્રદેશ વિ. રોડ રોલર્સ ઓનર્સ વેલફેર બ્લૅન્ડિંગ ૨૦૦૪(૬) એસ.સી.સી. ૨૧૦, અને અદાલતે અર્થઘટનની આડમાં કાયદામાં સુધારો કરવાનો પ્રયાસ કરવો જોઈએ નહીં."

૮.૧૦. આ કોર્ટે ગ્લાક્સો લેબોરેટરીઝ () લિમિટેડ વિરુદ્ધ પ્રિસાઈડિંગ ઓફિસર, લેબર કોર્ટ, મેરઠ અને અન્ય ૨૦૧૮ ૧ એસ.સી.સી. ૧ માં અહેવાલ મુજબના કેસમાં આપવામાં આવેલા ચુકાદાનો સંદર્ભ લીધો છે, જેમાં તે ફલિત થાય છે કે, સર્વોચ્ચ અદાલત સમક્ષ તે એવો કેસ હતો જ્યાં એવો આરોપ લગાવવામાં આવ્યો છે કે હડતાલ પર રહેલા કેટલાક કામદારો જેમાં સામેવાળા પણ સામેલ હતા તેઓ બસમાં સવાર થયા હતા અને બસમાં મુસાફરી દરમિયાન, અલગ-અલગ જગ્યાએ, વફાદાર કામદાર સાથે ગેરવર્તણૂક કરી હતી, તેથી ચાર્જશીટ મુજબ તે ઓર્ડર ૨૨ ની કલમ ૧૦, ૧૬, ૩૦ માં નિર્દિષ્ટ ગેરવર્તણૂક રચના કરે છે. સંબંધિત કલમ ૧૦ જે વર્તમાન કેસમાં સમાન છે તેને નીચે મુજબ પુનઃઉત્પાદિત કરવામાં આવી છે:-

"(૧૦) નશો, ઝઘડો, અશોભનીય અથવા અવ્યવસ્થિત વર્તન, અપશબ્દોનો ઉપયોગ, અન્ય કર્મચારીઓના કામમાં ખોટી રીતે દખલ કરવી અથવા શાંતિ ભંગ કરવા જેવું આચરણ અથવા અન્ય કોઈપણ વ્યક્તિની જ élet અથવા સલામતીને જોખમમાં મૂકતું આચરણ, હુમલો અથવા

હુમલાની ધમકી શિસ્ત અને કાર્યક્ષમતા વિરુદ્ધનું કોઈપણ કૃત્ય અને નૈતિક અધપતન સામેલ હોય તેવું કોઈપણ કૃત્ય, સંસ્થાના પરિસરમાં અથવા તેની આસપાસના વિસ્તારમાં આચરવામાં આવ્યું હોય;"

૮.૧૧. તેથી, સર્વોચ્ચ અદાલત સમક્ષ પ્રશ્ન એ તપાસવાનો હતો કે શું અપીલન્ટ કંપની દ્વારા ઘડવામાં આવ્યા મુજબ ગેરવર્તણૂકનો આરોપ લગાવતા આરોપો સ્ટેનિંગ ઓર્ડર ૨૨ ની કલમ ૧૦, ૧૬, ૩૦ દ્વારા આવરી લેવામાં આવશે? જ્યાં સર્વોચ્ચ અદાલતે નીચે મુજબ ઠરાવ્યું છે:-

"૯. તેથી, પ્રાથમિક પ્રશ્ન જે વિચારણાની જરૂર છે તે એ છે કે શું કલમ ૧૦ માં એકત્રિત થયેલા ગેરવર્તણૂકના વિવિધ કૃત્યો એસ.ઓ. ૨૩ હેઠળ સજાપાત્ર ગેરવર્તણૂક રચશે, જો સંસ્થાના પરિસરમાં અથવા તેની આસપાસના વિસ્તારમાં આચરવામાં આવે અથવા સમય-સ્થળની સામગ્રીને ધ્યાનમાં લીધા વગર, તેઓ એવા પ્રકારના ગેરવર્તણૂક છે કે તેઓ ક્યાં અને ક્યારે આચરવામાં આવ્યા હતા તેને ધ્યાનમાં લીધા વગર સજાપાત્ર હશે.

૧૦. જે એક્ટ લાગુ પડે છે તે દરેક ઔદ્યોગિક સંસ્થા ઔદ્યોગિક સંસ્થામાં અપનાવવા માટે ડ્રાફ્ટ સ્ટેનિંગ ઓર્ડરની પાંચ નકલો પ્રમાણપત્ર અધિકારીને તૈયાર કરવા અને સબમિટ કરવાની વૈધાનિક જવાબદારી હેઠળ છે (કલમ ૩). કલમ ૫ પ્રમાણપત્ર અધિકારીને ડ્રાફ્ટ સ્ટેનિંગ ઓર્ડરની નકલ કામદારોના ટ્રેડ યુનિયનને, જો કોઈ હોય તો, અથવા જ્યાં આવા ટ્રેડ

યુનિયન ન હોય, ત્યાં સૂચિત કરવામાં આવે તે રીતે કામદારોને, નિર્ધારિત ફોર્મમાં નોટિસ સાથે કે જેમાં તેમની વાંધાઓ, જો કોઈ હોય તો, સબમિટ કરવાની જરૂર હોય છે, મોકલવાની જરૂરિયાત રાખે છે. કલમ ૫ ની પેટા-કલમ (૨) માં પ્રમાણપત્ર અધિકારી દ્વારા નોકરીદાતા અને ટ્રેડ યુનિયન અથવા કામદારોના પ્રતિનિધિઓની સુનાવણી કર્યા પછી એ નક્કી કરવાની જરૂર છે કે નોકરીદાતા દ્વારા સબમિટ કરાયેલા ડ્રાફ્ટમાં કોઈપણ ફેરફાર અથવા ઉમેરો જરૂરી છે કે નહીં. આવા પ્રમાણિત સ્ટેવિંગ ઓર્ડર પ્રમાણપત્ર અધિકારી દ્વારા હેતુ માટે જાળવવામાં આવેલા નિર્ધારિત ફોર્મમાં રજિસ્ટરમાં દાખલ કરવામાં આવશે અને પ્રમાણપત્ર અધિકારી નિર્ધારિત ફીની ચૂકવણી પર અરજી કરનાર કોઈપણ વ્યક્તિને તેની નકલ પૂરી પાડશે. કલમ ૧૨ એક્ટ હેઠળ અંતિમ પ્રમાણપત્ર મેળવેલા સ્ટેવિંગ ઓર્ડરમાં ઉમેરવા અથવા અન્યથા ફેરફાર કરવા અથવા વિરોધાભાસી અસરો ધરાવતા મૌખિક પુરાવાઓને બાકાત રાખે છે. કલમ ૧૩સી, જે યુ.પી. ઇન્ડસ્ટ્રિયલ ડિસ્પ્યુટ્સ એક્ટ, ૧૯૪૭ ની કલમ ૧૧એ સાથે આંશિક રીતે સમાન છે, તે એક્ટ હેઠળ પ્રમાણિત સ્ટેવિંગ ઓર્ડરના અર્થઘટન માટેની અરજીનું મનોરંજન કરવા માટે ઇન્ડસ્ટ્રિયલ ડિસ્પ્યુટ્સ એક્ટ, ૧૯૪૭ હેઠળ રચાયેલી લેબર કોર્ટને અધિકારક્ષેત્ર આપે છે. એક્ટની યોજના દર્શાવશે કે પ્રમાણિત સ્ટેવિંગ ઓર્ડરમાં ઓછા-વત્તા અંશે વૈધાનિક સ્વાદ છે. જો એમ હોય તો, પ્રમાણિત સ્ટેવિંગ ઓર્ડરના બાંધકામ અથવા અર્થઘટન વિશે જ્યારે

વિવાદ ઉદ્ભવે ત્યારે કાયદાના અર્થઘટનના સામાન્ય કેનસ આકર્ષિત થશે.

૧૧. કાયદાના અર્થઘટનનું કોઈ કેનસ આના કરતા વધુ મજબૂત રીતે સ્થાપિત નથી કે અર્થઘટનનો હેતુ કાયદાના અંતર્ગત ઇરાદાને અસર આપવાનો છે અને તેથી જ્યાં સુધી વ્યાકરણનું અર્થઘટન વાહિયાત તરફ દોરી ન જાય, ત્યાં સુધી શબ્દોને તેમનો કુદરતી અર્થ આપવો સલામત છે કારણ કે ઘડવૈયાએ ઇરાદો વ્યક્ત કરતી ભાષાનો ઉપયોગ કર્યો હોવાનું માનવામાં આવે છે. જો બે અર્થઘટનો શક્ય હોય, તો તે એટલું જ સુસ્થાપિત છે કે જે અર્થઘટન કાયદાના ઇરાદાને આગળ ધપાવે છે, જે મિસ્ત્રીફને દૂર કરે છે જેને અટકાવવા માટે તે ઘડવામાં આવ્યું છે તેને સ્વીકારવું જોઈએ.

૧૬. ઇન્ડિયન ઇન્ડિયા કોલ્ડ્રેસ લિમિટેડ કલકત્તા વિ . રામ બિલાસ શોભનાથનો પણ સંદર્ભ લેવામાં આવ્યો હતો જેમાં એસ.ઓ. ૨૯(પ) ની અવકાશ અને પરિધ આ અદાલત સમક્ષ વિચારણા માટે આવી હતી. ઇન્ડસ્ટ્રિયલ ટ્રિબ્યુનલે એવું ઠરાવ્યું હતું કે કથિત ગેરવર્તણૂક કામના કલાકોની બહાર તેમજ પિટની બહાર થઈ હતી જ્યાં પ્રતિવાદીએ તેની ફરજો બજાવવાની હતી અને તદનુસાર તેને એસ.ઓ. ૩૭ હેઠળ સજા થઈ શકી નહીં. નોકરીદાતાની અપીલને મંજૂર કરતી વખતે આ અદાલતે અવલોકન કર્યું કે 'સામાન્ય રીતે આ સ્ટેબિલિંગ ઓર્ડર પરિસરમાં વર્તન પર લાગુ થશે

જ્યાં કામદારો તેમની ફરજો બજાવે છે અને તેમના કામના કલાકો દરમિયાન.' તે વધુમાં અવલોકન કરવામાં આવ્યું હતું કે એ પણ સ્વીકારી શકાય છે કે જો કામના કલાકોની બહાર અને કોલસાના પરિસરથી દૂર કામદારો વચ્ચે ઝઘડો થાય છે તો તે ખાનગી બાબત હશે જે સ્ટેન્ડિંગ ઓર્ડર નં. ૨૯(૫) ની અંદર ન આવી શકે." આ અદાલતે પછી અવલોકન કર્યું કે આ કેસની વિશેષ પરિસ્થિતિઓમાં તે સ્પષ્ટ છે કે ઘટના કોલસા ધરાવતા વિસ્તારથી થોડે દૂર ક્વાર્ટર્સમાં બની હતી. જો કોઈ નજીકના કોલસા ધરાવતા વિસ્તારમાં કામ કરતા કામદારો દ્વારા કબજે કરાયેલા ક્વાર્ટર્સમાં ઘટના બની હોય, તો વ્યક્તિ સુરક્ષિત રીતે નિષ્કર્ષ પર આવી શકે છે કે ઘટના સંસ્થાની આસપાસના વિસ્તારમાં બની હતી અને તે નિર્ણાયક પરિબળ હતું જેણે નિર્ણયને પ્રભાવિત કર્યો હતો. અને કેસની વિશેષ પરિસ્થિતિઓમાં ખાસ જણાવ્યા મુજબ નિર્ણય પર પહોંચવામાં આવ્યો હતો જ્યારે સ્ટેન્ડિંગ ઓર્ડરના અર્થઘટન માટે કાયદામાં સામાન્ય અભિગમ વિશે શંકાનો કોઈ નિશાન છોડ્યા વગર કે તે પરિસરમાં વર્તન પર લાગુ થશે જ્યાં કામદારો તેમની ફરજો બજાવે છે અને તેમના કામના કલાકો દરમિયાન. આ સ્પષ્ટપણે અર્થઘટનના મામલામાં સમય-સ્થળની સામગ્રીને આયાત કરે છે. આ ચુકાદો સ્પષ્ટપણે દર્શાવશે કે સ્ટેન્ડિંગ ઓર્ડરમાં નિર્ધારિત ગેરવર્તણૂક જે દંડને આકર્ષિત કરશે તેને કામના સ્થળ તેમજ તે સમયે જ્યારે

તે આચરવામાં આવે છે તેની સાથે કારગત સંબંધ છે જે સામાન્ય રીતે સંસ્થાની અંદર અને ફરજના કલાકો દરમિયાન હશે.

૧૮. ટાટા ઓઇલ મિલ્સ કો. લિમિટેડ વિ. ઇટ્સ વર્કમેનનો પણ સંદર્ભ આપવામાં આવ્યો હતો. આ કેસ આપણને એક ક્ષણ માટે પણ રોકવો જોઈએ નહીં કારણ કે સ્ટેનિંગ ઓર્ડર જેની સાથે અદાલત તે કેસમાં સંબંધિત હતી તેની શરતોમાં જોગવાઈ છે કે 'ગેરવર્તણૂક' શબ્દના સામાન્ય અર્થને પૂર્વગ્રહ રાખ્યા વગર, તેનો અર્થ એવો માનવામાં આવશે અને તેમાં, અન્ય બાબતોની સાથે, ફેક્ટરીની અંદર કે બહાર નશો, ઝઘડો, તોફાની અથવા અવ્યવસ્થિત અથવા અશોભનીય વર્તન સામેલ છે. મિ. શાંતિ ભૂષણે, જો કે, આગ્રહ કર્યો કે ચુકાદો સંબંધિત સ્ટેનિંગ ઓર્ડરમાં 'બહાર' અભિવ્યક્તિના અર્થઘટન પર આગળ વધતો નથી પરંતુ નિર્ણયનો રેશિયો એ છે કે કામદારો વચ્ચે રોજગારી સાથે અસંબંધિત શુદ્ધ ખાનગી અને વ્યક્તિગત વિવાદ સ્ટેનિંગ ઓર્ડર હેઠળ તપાસનો વિષય બની શકતો નથી પરંતુ સંબંધિત સ્ટેનિંગ ઓર્ડર આકર્ષિત થઈ શકે તે માટે તે દર્શાવવું આવશ્યક છે કે અવ્યવસ્થિત અથવા તોફાની વર્તનને હુમલાખોર અને પીડિત બંનેની રોજગારી સાથે કેટલાક તાર્કિક સંબંધ હતા. આ કોણથી બાબતનો અભિગમ કરીને, એવો આગ્રહ રાખવામાં આવ્યો હતો કે આ કેસમાં કલમ ૨(સી) થી ૨(એચ) હેઠળની ચાર્જશીટ સ્પષ્ટપણે અને અસ્પષ્ટપણે આરોપ મૂકે છે કે 'વફાદાર કામદારો' ને ફરજનો જવાબ

આપવાથી દૂર રહેવા માટે ડરાવવાના હેતુથી ભયાનક પરિણામોની ધમકી આપવામાં આવી હતી અને આ હુમલાખોર અને પીડિત બંનેના અવ્યવસ્થિત વર્તન અને રોજગારી વચ્ચે જરૂરી કડી પૂરી પાડે છે. ફેક્ટરીના પરિસરની બહારનું અવ્યવસ્થિત અથવા તોફાની વર્તન ગેરવર્તણૂક રચતું હોય ત્યારે પણ, રોજગારી સાથે અસંબંધિત દરેક આપું વર્તન સંબંધિત સ્ટેનિંગ ઓર્ડર હેઠળ ગેરવર્તણૂક રચશે નહીં. તેથી, જ્યાં સ્ટેનિંગ ઓર્ડર એવી ભાષામાં ઘડવામાં આવ્યો છે જે સંસ્થાની બહાર સુધી તેની કામગીરી વિસ્તારવા માંગે છે, ત્યાં પણ ગેરવર્તણૂક અને રોજગારી વચ્ચે કારગત સંબંધ સ્થાપિત કરવો જરૂરી રહેશે. અને તે નિર્ણયનો રેશિયો છે, એ નથી કે જ્યાં પણ સ્ટેનિંગ ઓર્ડરની ભાષાને અવગણીને ગેરવર્તણૂક આચરવામાં આવે છે જો તેની રોજગારી પર થોડી અસર પડે છે, તો તે સંબંધિત સ્ટેનિંગ ઓર્ડર દ્વારા આવરી લેવામાં આવશે. ભવિષ્યમાં કોઈપણ અસ્પષ્ટતા ઊભી ન થાય અને વિવાદાસ્પદ અર્થઘટનનો પ્રશ્ન ઊભો ન થાય તે માટે, આપણે તે અત્યંત સ્પષ્ટ અને નિર્વિવાદ બનાવવું જોઈએ કે ગેરવર્તણૂક અને રોજગારીના કથિત કૃત્ય વચ્ચે કડી પૂરી પાડવા માટે કારગત સંબંધ વાસ્તવિક અનેsubstantial (ગંભીર), તાત્કાલિક અને સમીપ હોવો જોઈએ અને દૂરના કે નબળા ન હોવા જોઈએ. એક ઉદાહરણ તફાવતને સ્પષ્ટપણે બહાર લાવશે. એક કામદારે બીજા કામદારને આગલા દિવસની ફરજ માટે ગંભીર રીતે માર માર્યો. શું આ ગેરહાજરી નોકરીદાતાને હુમલાખોર

પર ગેરવર્તણૂકનો આરોપ લગાવવાની મંજૂરી આપશે કારણ કે તેની ઉદ્યોગમાં કામ પર અસર પડી હતી. જવાબ નકારાત્મક છે. નોકરીદાતા તેની સંસ્થાથી દૂર બનેલી ઘટનાઓ માટે કામદારોને દૂર કરવા માટે ફાયદો ઉઠાવી શકતો નથી.

૧૯. આગળ ભારત આયર્ન વર્ક્સ વિ. ભગુભાઈ બાલુભાઈ પટેલ અને અન્યનો સંદર્ભ આપવામાં આવ્યો હતો. આ આરોપ પીડિત બનવાનો હતો જેને ટ્રિબ્યુનલ અને હાઈકોર્ટે સમર્થન આપ્યું હતું. આ અદાલતે નોકરીદાતાની અપીલને મંજૂર કરતી વખતે એવું ઠરાવ્યું હતું કે ટ્રિબ્યુનલે એ નિષ્કર્ષ પર પહોંચવામાં કાયદાની સ્પષ્ટ ભૂલ કરી છે કે મેનેજમેન્ટ પીડિત બનવા માટે દોષિત હતું. આપણે સમજી શકતા નથી કે આ નિર્ણયને આ કેસમાં ચર્ચા હેઠળના મુદ્દા સાથે કેવી રીતે કોઈ સંબંધ છે.

૨૦. બ્રિટિશ ઇન્ડિયા કોર્પોરેશન લિમિટેડ વિ. બક્ષી શેર સિંહ અને અન્યમાં, પ્રતિવાદી-કામદારે અપીલન્ટ દ્વારા સ્થાપિત કલબમાં પ્રવેશ કર્યો અને ત્યાં હાજર દરેક અને તમામ સાથે ગેરવર્તણૂક કરી. તેને બહાર જવા માટે મનાવવામાં આવ્યો અને જ્યારે તે બહાર ગયો, ત્યારે તેણે કલબના અધિકારીને અપશબ્દો કહેવાનું ચાલુ રાખ્યું. તેની સામે ચાર્જશીટ કરવામાં આવી. તપાસ અનુસરી અને તેને બરતરફ કરવામાં આવ્યો. બરતરફીનો હુકમ ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા રદ કરવામાં આવ્યો હતો પરંતુ કંપની દ્વારા અપીલમાં આ અદાલત દ્વારા પુનઃસ્થાપિત કરવામાં આવ્યો હતો. એવું કોઈ સૂચન

નહોતું કે કલબનું પરિસર કંપનીની સંસ્થાનો ભાગ નથી. આ નિર્ણય કેસની હકીકતો પર જ આધારિત પ્રતીત થાય છે જેમાં ગેરવર્તણૂક કયા સ્થાને આચરવામાં આવી હતી તેની કોઈ સુસંગતતા છે કે કેમ તે પ્રશ્નનો સાધારણ સંદર્ભ પણ નથી.

૨૨. સિદ્ધાંત અને પૂર્વવર્તી બંને પર બાબતની તપાસ કર્યા પછી, તે સ્પષ્ટપણે બહાર આવશે કે એસ.ઓ. ૨૨ ની કલમ ૧૦ જે ગેરવર્તણૂકના વિવિધ શીર્ષકો એકત્રિત કરે છે તેનું કડક અર્થઘટન કરવું આવશ્યક છે કારણ કે તે દંડનીય જોગવાઈ છે એ અર્થમાં કે તેમાં સૂચિબદ્ધ ગેરવર્તણૂકની સાબિતી પર, સેવાઓમાંથી બરતરફી સુધીની અને સહિતની દંડ લાદી શકાય છે. અર્થઘટનના સુસ્થાપિત કેનનથી વિચલિત થવાનું કોઈ કારણ આપણને જણાતું નથી કે દંડનીય જોગવાઈઓને સખત અર્થઘટન મળવું જોઈએ, અને તેમની સામાન્ય આવશ્યકતા કરતાં વિસ્તૃત કરવી જોઈએ નહીં. 'સંસ્થાના પરિસરમાં અથવા તેની આસપાસના વિસ્તારમાં આચરવામાં આવે છે' અભિવ્યક્તિનો ઉપયોગ કરવામાં ઘડવૈયાનો ઇરાદો એ મર્યાદાના શબ્દો છે અને અર્થઘટન કરનારના હાથે તેમને યોગ્ય ધ્યાન મળવું જોઈએ અને કલમને એટલું વ્યાપક અર્થઘટન ન મળવું જોઈએ કે છેલ્લી કલમને બિનજરૂરી (રેડન્ડન્ટ) બનાવે.

૨૪. તે આપણા વિચારણા માટે કલમ ૧૬ અને ૩૦ છોડે છે. તે કોડનો અભિન્ન ભાગ બનાવે છે અને આ બંને કલમ ૧૬ અને ૩૦ ના અંતર્ગત

સેટિંગ અને હેતુને તે જ અર્થઘટન મળવું જોઈએ જે કલમ ૧૦ ને મળ્યું છે. તેથી, અહીં સૂચવેલા કારણોસર, ચાર્જ ૨(સી) થી ૨(એચ) ના આરોપોના શીર્ષકો અપીલન્ટ-કંપનીને લાગુ પડતા એસ.ઓ. ૨૨ ની કલમ ૧૦, ૧૬ અને ૩૦ માં સમાવિષ્ટ થશે નહીં. હાઈકોર્ટના નિષ્કર્ષ સાથે ચોક્કસપણે ઉલ્લેખિત એક પાસા સિવાય આપણે વ્યાપકપણે સંમત છીએ. તદનુસાર, સંબંધિત સ્ટેન્ડિંગ ઓર્ડર પર લેબર કોર્ટ દ્વારા મૂકવામાં આવેલા અને હાઈકોર્ટ દ્વારા સમર્થન પામેલા અર્થઘટનમાં દખલ કરવા માટે કોઈ કેસ બનાવવામાં આવ્યો નથી. તેથી, અપીલ નિષ્ફળ જાય છે અને રૂ. ૫,૦૦૦ ની માત્રાવાળા ખર્ચ સાથે ફગાવી દેવામાં આવે છે."

૯. હાલના કેસમાં પણ મોડેલ સ્ટેન્ડિંગ ઓર્ડરની કલમ ૨૪(એચ) અને ૨૪(કે) ના ભંગમાં હોવાનો આરોપ મૂકતી વિભાગીય તપાસ શરૂ કરવામાં આવી હતી જે સ્વીકાર્ય રીતે કંપનીના મુખ્ય દરવાજાની બહાર છે. તપાસ અહેવાલ કે જે અરજીના મેમોનો ભાગ છે તે સૂચવે છે કે નોકરીદાતાની બાજુથી શંકર કુમાર શર્મા અને મુનીલાલ શર્મા હાજર હતા, જો કે બચાવ પક્ષ તરફથી એક અહસિંગિરી ગોસાઈએ પ્રતિનિધિત્વ કર્યું હતું. તપાસ ફક્ત કર્મચારી દ્વારા કરવામાં આવેલી કબૂલાતના આધારે પૂર્ણ થઈ હતી અને આરોપો સાબિત થયા હોવાનું માનવામાં આવ્યું હતું. કારણ દર્શાવો નોટિસના જવાબથી એ દલીલ ખુલ્લી થાય છે કે કથિત ઘટના પરિસરની બહાર બની હતી, જો કે, માફી રજૂ કરવામાં આવી છે અને સ્ટેન્ડિંગ ઓર્ડર ૨૪(એચ) અને ૨૪(કે) ની બિન-લાગુ થવાના સંબંધમાં

દલીલોને ધ્યાનમાં લીધા વગર બરતરફીની સજા લાદવામાં આવી હતી. ફરિયાદ નોંધાવનાર પરિષ્ઠ અધિકારી એટલે કે રમેશકુમારને ફોજદારી કોર્ટ સમક્ષ હોસ્ટાઈલ (વિરોધી) જાહેર કરવામાં આવ્યા હતા અને જણાવ્યું હતું કે માત્ર ગરમાગરમી થઈ હતી અને અરજદાર દ્વારા કોઈ હુમલો કરવામાં આવ્યો ન હતો. નિર્દોષ છૂટકારાનો ચુકાદો ૧૨.૦૮.૨૦૨૨ ના રોજ આપવામાં આવ્યો હતો જે વિવાદાસ્પદ સંદર્ભની તારીખ એટલે કે ૦૬.૦૬.૨૦૨૩ પહેલાનો છે. એવું પ્રતીત થાય છે કે વિદ્વાન રેફરન્સ કોર્ટે હાલના અરજદાર વિરુદ્ધ રેફરન્સ સમાપ્ત કરતી વખતે ઉપરોક્ત ચુકાદાને માત્ર નજરઅંદાજ કર્યો છે. એ સાચું છે કે શિસ્તભંગની કાર્યવાહીમાં અને ફોજદારી કાર્યવાહીમાં પુરાવાઓની પ્રકૃતિ અલગ હોય છે અને સ્ટેટ ઓફ રાજસ્થાન એન્ડ અધર્સ વિ. હીમ સિંહ ૨૦૨૧ ૧૨ એસ.સી.સી. ૫૬૮ ના કેસમાં સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા ઠરાવ્યા મુજબ આદરણીય નિર્દોષ છૂટકારાની ગેરહાજરીમાં અરજદાર પુનઃસ્થાપનની રાહત માટે હકદાર રહેશે નહીં. જો કે, આ કોર્ટના મતે, જ્યારે નોકરીદાતા પાસે બાહ્ય પ્રાદેશિક અધિકારક્ષેત્ર નથી, કે ન તો તે તેમના સારી રીતે નિયંત્રિત સાંસ્કૃતિક પ્રગતિ માટે તેમના કામદારના માર્ગદર્શક છે, નોકરીદાતા સંસ્થાની બહાર બનેલી ઘટનાઓ માટે કામદારને ખવડાવવા માટે ફાયદો ઉઠાવી શકતો નથી. સર્વોચ્ચ અદાલતના ગ્લાક્સો લેબોરેટરીઝ (આઈ) લિમિટેડ વિ. પ્રિસાઈડિંગ ઓફિસર, લેબર કોર્ટ, મેરઠ અને અન્ય (સુપ્રા) ના ચુકાદા મુજબ, જો ફરજના કલાકોની બહાર અને કામદારો ગમે ત્યાં હોય તેવા કોઈપણ સ્થાને કામદારના વર્તનને નિયંત્રિત કરવાની સત્તા નોકરીદાતાને

આપવામાં આવી હોય, તો સેવા કરાર ગુલામીના કરારમાં ઘટાડી શકાય છે. નોકરીદાતા સંસ્થાના પરિસરમાં જ્યાં કામદારો સેવાઓ આપવા માટે એકઠા થાય છે ત્યાં અમલમાં મૂકવાની ગેરવર્તણૂકના કૃત્યોને ઓછા-વત્તા અંશે નિર્દિષ્ટ કરીને સેવાઓની શરત નિર્ધારિત કરવા માટે હકદાર છે. નોકરીદાતા પાસે સંસ્થાના પરિસરની અંદર કામદારના વર્તનને નિયંત્રિત કરવા માટે અથવા સંસ્થાની આસપાસના વિસ્તારમાં શાંતિપૂર્વક ઔદ્યોગિક પ્રવૃત્તિ ચલાવવા માટે સત્તા અને અધિકારક્ષેત્ર છે. જ્યારે કામદાર દ્વારા આચરવામાં આવી શકે તેવા ગેરવર્તણૂકના કૃત્યો નક્કી કરવા માટે નોકરીદાતાને સત્તા આપવા પાછળનો વ્યાપક હેતુ ધ્યાનમાં રાખવામાં આવે છે, ત્યારે તે નક્કી કરવું મુશ્કેલ નથી કે સંસ્થાના પરિસરમાં અથવા તેની આસપાસના વિસ્તારમાં આચરવામાં આવે છે અભિવ્યક્તિ વિવિધ કલમોમાં એકત્રિત ગેરવર્તણૂકના દરેક કૃત્યને લાયક ઠરશે કે નહીં.

૯.૩. સામેવાળાના વિદ્વાન વકીલની દલીલ એ છે કે જો ગેટની બહાર ગેરવર્તણૂક આચરવામાં આવે તો પણ, ઔદ્યોગિક સંસ્થાના શાંતિપૂર્ણ કામકાજ પર પ્રતિકૂળ અસર પડશે તો ગેરવર્તણૂક કયા સ્થળે આચરવામાં આવી છે તે હકીકતને ધ્યાનમાં લીધા વગર, તે સંસ્થાના પરિસરની અંદર અને તેની આસપાસના વિસ્તારમાં આચરવામાં આવી હોવાનું માનવામાં આવશે અને તેથી સ્ટેનિંગ ઓર્ડરનું અર્થઘટન શિસ્ત જાળવવા અને સ્ટેનિંગ ઓર્ડરના ઉદ્દેશ્યને પ્રાપ્ત કરવા માટે ઉદારતાપૂર્વક કરવાનું છે. આ કોર્ટનું માનવું છે કે કલમના સાદા વાંચન પર

"સંસ્થાના પરિસરમાં" શબ્દનું કડક અર્થઘટન કરવું આવશ્યક છે, કારણ કે સદર સ્ટેનિંગ ઓર્ડરના ભંગ પર, સેવાઓમાંથી બરતરફી સહિતની દંડનીય જોગવાઈઓ છે અને અદાલતે સુસ્થાપિત સિદ્ધાંતથી વિચલન કરવા માટે તેના કારણો બહાર પાડવાનું પસંદ કર્યું નથી કે દંડનીય કાયદાઓ સામાન્ય રીતે સખત અર્થઘટન મેળવે છે અને સામાન્ય નિયમો મુજબ, દંડનીય કાયદાઓનું સખત અર્થઘટન કરવાનું છે અને તેમના સ્પષ્ટ અર્થથી આગળ વિસ્તૃત કરવાનું નથી.

૧૦. તે પૃષ્ઠભૂમિમાં આ કોર્ટનું માનવું છે કે હાલના અરજદાર વિરુદ્ધ મોડેલ સ્ટેનિંગ ઓર્ડર ૨૪(એચ) અને ૨૪(કે) ના ભંગ બદલ ઘડવામાં આવેલા આરોપો કે જે પોતે ગેરકાયદેસર છે કારણ કે કથિત ગેરવર્તણૂક સંસ્થાની બહાર આચરવામાં આવી હોવાનું કહેવાય છે, તેથી વિદ્વાન લેબર કોર્ટ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા વિવાદાસ્પદ એવોર્ડમાં દખલ કરવાની જરૂર છે અને ભારતના બંધારણની કલમ ૨૨૬ અને ૨૨૭ હેઠળ સત્તાનો ઉપયોગ કરીને તેને રદ કરવાની જરૂર છે.

૧૧. જો કે, આ કોર્ટનું માનવું છે કે જો બરતરફી ગેરકાયદેસર સાબિત થાય તો પણ સર્વોચ્ચ અદાલતે ટેલિકોમ ડિસ્ટ્રિક્ટ મેનેજર એન્ડ અધર્સ વિ. કેશબ દેબ ૨૦૦૮ (૮) એસ.સી.સી. ૪૦૨ ના કેસમાં ઠરાવ્યા મુજબ સંપૂર્ણ પાછલી સાલના વેતન સાથે પુનઃસ્થાપન માટેના સ્વચાલિત નિર્દેશો કલ્પનામાં નથી. આ કોર્ટનું એવું વિચારણાપૂર્વકનું મત છે કે સંપૂર્ણ પાછલી સાલના વેતન સાથે

પુનઃસ્થાપનની રાહત આપવાને બદલે, સેવાના સમયગાળા એટલે કે સાત વર્ષ અને મુકદ્દમાના પેન્ડન્સીને ધ્યાનમાં રાખીને જો લમ્પસમ વળતર (એક સાથે રકમ) એવોર્ડ કરવામાં આવે તો ન્યાયના હેતુઓ પૂરા થશે.

૧૨. પરિણામે, સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નં. ૧૭૮૦૨ ઓફ ૨૦૨૩ તરીકેની આ અરજી આંશિક રીતે મંજૂર કરવામાં આવે છે અને રેફરન્સ કેસ નં. ૦૫ ઓફ ૨૦૨૨ માં તારીખ ૦૬.૦૬.૨૦૨૩ ના રોજ આપવામાં આવેલ વિવાદાસ્પદ એવોર્ડ આથી રદ કરવામાં આવે છે. સામેવાળાને આજના દિવસથી આઠ અઠવાડિયાના સમયગાળાની અંદર સંપૂર્ણ અને અંતિમ સમાધાન તરફ હાલના અરજદારને પુનઃસ્થાપન અને પાછલી સાલના વેતનના બદલામાં રૂ. ૪,૦૦,૦૦૦/- નું લમ્પસમ વળતર ચૂકવવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવે છે.

૧૩. ઉપરોક્ત હદ સુધી રુલ મેડ એવ્સોલ્યુટ (પૂર્ણપણે મંજૂર) કરવામાં આવે છે.

નિવ્યા એ. નાયર

(એમ. કે. ઠક્કર, ન્યાયમૂર્તિશ્રી)

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.